

Velkou péči věnuje ČSR zdravotnictví. Na obrázku jedno z nových sanatorií.

SNÍŽUJEME CENY!

(Pokračování se str. 1.)

tla v roce 1955 o 10,6 procenta. Celoroční plán hrubé výroby byl splněn na 103 procent. Produktivita práce v průmyslu vzrostla proti roku 1954 o 8,2 procenta a předpokládaný růst produktivity práce byl překročen o 4 procenta. Jaké zemědělská výroba vzrostla loni o 11,5 procenta. Národní důchod vzrostl o 9 procent.

Osobní spotřeba obyvatelstva vzrostla proti roku 1954 o 10 procent, zvláště výrazně pak hmotná úroveň zemědělského obyvatelstva. Maloobchodní obrát v roce 1955 vyšší o 7,4 procenta než v roce dříve.

Všechna dosavadní snížení cen přinesla obyvatelstvu úspory v celkové výši 12 miliard Kčs ročně. Po novém snížení cen to je tedy už přes 14 miliard Kčs. Propočteno na jednoho obyvatele, znamená to úsporu 1060 Kčs ročně.

Uvedme několik příkladů snížení cen otravin: mouka o 10,3 procenta, ryže o 41,6 procenta, rostlinné tuky o 15,9 procenta, těstoviny o 10 procent, skvašené sádlo II. jakosti o 11,8 procenta, vína o 20,2 procenta, hroznová vína o 14,7 procenta, tabulková čokoláda o 19,1 procenta, dále vejce, sýry atd. To se odrazí i v restauračním stravování a podobně.

Sníží se i ceny některých druhů textilů (vlněné tkaniny o 9 procent), buvi (o 10 procent) a mnoha druhů průmyslového zboží denní spotřeby. Ale aké zboží dlouhodobé spotřeby má podstatně snížené ceny. Tak na příklad: elektrické pračky o 10 procent, gramofonové přístroje o 12 procent, fotografické aparáty o 25 procent, náramkové hodinky o 10 procent, dále jízdní kola, české kočárky, atd., atd. Zároveň se snižují hotové obleky a pod.

Srovnáme pokles cen s minulými lety: U mnoha druhů zboží klesly ceny

na polovinu — někde ještě daleko hlouběji — proti cenám z roku 1953 (kdy byla provedena měnová reforma a odstraněn dvojitý trh — vázaný a volný). Tak ryže stála 28 Kčs, nyní stojí jen 9 Kčs, zrnková káva stála 30 Kčs, nyní stojí 17 Kčs. Silonové punčochy byly za 108 Kčs, nyní jsou za 34 Kčs, jednorázový oblek stál 610 Kčs, nyní stojí 407 Kčs atd., atd. Fotoaparát Flexareta stál 1580 Kčs, nyní je za 830 Kčs, pračka Perota byla za 1630 Kčs, nyní stojí 1030 Kčs.

U mnoha druhů zboží máme dnes ceny nižší, než byly dříve na vázaném (přídelovém) trhu. Metr povlakového plátna stál na vázaném trhu 28 Kčs, dnes stojí 18,40 Kčs, metr dámské hedvábné šatovky byl za 112 Kčs, nyní je za 41 Kčs. Pánské kolo bylo za 600 Kčs, dnes je za 485 Kčs. A tak by bylo možno dlouho pokračovat v příkladech.

Mnoho druhů zboží je levnější než bylo dokonce i před válkou. A podstatně levnější jsou také ceny elektrické energie, plynu, jízdného na drahách, autobusech, tramvajích, v letadlech, ceny poštovních poplatků a pod.

Při tom rychle vzrůstá osobní spotřeba všeho zboží. To by nebylo možné, kdyby neměli lidé dobré, pevné výděly. Maloobchodní obrát vzrostl za poslední dvě léta téměř o celou třetinu. A spotřeba stále vzrůstá. Proti roku 1953 se prodalo v roce 1955 o 33 procent více svrchních oděvů, o 37 procent více vlněných tkanin, o 91 procent přírodního hedvábí, o 22 procent více obuvi. Ve spotřebě textilu a obuvi stojíme na předním místě mezi evropskými státy. Také prodej praček stoupl loni proti roku 1953 šestnásobně, ledniček téměř osmnásobně, šicích strojů téměř dvapůlkrát atd.

To vše svědčí o rychlém vzestupu životní úrovně našeho obyvatelstva, o jeho kupní síle a všestranném rozvoji našeho hospodářství. V. K.

Úspěšná práce našich laboratorních techniků

V Národním technickém muzeu v Praze otevřena výstavní síň laboratorních přístrojů

Nebývalým tempem jde kupředu světová technika — my nezaostáváme.

Dokládají to nejen obrovské úspěchy, které československé výrobky slavily loňského roku na 30 veletrzích ve všech světadílech. Svědčí o tom i náš průmyslový potenciál a vysoká životní úroveň občanstva. Naši lidé mají k technice nejvšestranější vztah, rozumí jí a rádi se jí obdivují.

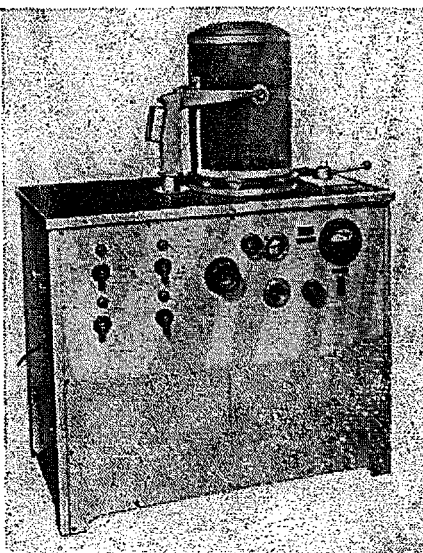
Národní technické museum zaznamenalo loňského roku rekordní návštěvu — přes 600.000 lidí. Jsou zde exponáty nesmírně historické ceny, jako například původní Keplerovy hvězdářské přístroje, ale nechybí tu také slovo moderní techniky. Museum dostává stále více ráz polytechnického ústavu.

V posledních dnech bylo Národní technické museum na Letné významně bohateno otevřením stálé výstavní a předváděcí síně laboratorních přístrojů. Oto odvětví bylo ještě před 4 roky asi slabinou. Takřka všechny laboratorní přístroje jsme dováželi. Zásluhou našich techniků již nedovážíme skoro žádné, ba naopak, národní podnik Laboratorní přístroje často ani nestačí spokojit poptávku z některých západních zemí.

Otevření výstavní síně přineslo mnohá překvapení i pro kruhy odborníků. V tu vystaveno na 150 přístrojů, které vyrábíme. Pravda, ne všechny z nich osáhly již světové úrovně, ale je zde irovně velký počet takových, s nimiž

můžeme směle konkurovat každému. Zvláště charakteristické je to pro celou řadu našich polarografů.

Dr. Dráb, který zde podává výklad a přístroje předvádí, uvedl na příklad: »Tento náš manuální polarograf váží jen 11 kg, pracuje velmi přesně a může s ním pracovat i méně kvalifikovaný pracovník. Ve Francii mají nejlepší přenosný polarograf, vážící 56 kg. Je to složitá bedna s obtížnou obsluhou.«

Na snímku pokovovací agregát k pokovování vypařeným kovem ve vakuu

Technické novinky

Motocyklový přívěsok z »sklav«

Keby ste uvideli majitele motorky s přívěskem — sidecarom, ako z prvého poschodia házde na přívěsok tehly — bez pardónu by ste ho považovali za niečo podobné ako je blázon. Pred nedávným hádzali tehly na přívěsok motorky Jawa 500 OHC v pražskom podniku Plastika. Tam si to však mohli dovoliť — přívěsok je ich vynálezom a prototypom, ktorého vlastnosti práve spomínaným spôsobom preverovali.

Sidecar vyrobený zo sklenených laminatov si môže v každom smere prisojovať prívlastok »naj...« Je najľahší z dosiaľ vyrábávaných přívěsňých vozíkov. Váži len 19 kg. Je vyrobený z najtenšieho materiálu vynikajúcich vlastností. Sklenené lamináty majú hrúbku pŕých 1,8 mm. Je najtrvanlivejší a najodolnejší z doteraz používaného materiálu. Nezničí, ba ani nepoškodí ho ani silný náraz. Keď dôjde včbec k nejakému poškodeniu — postatí kúsok sklenerej tkaniny a polovestrová živica. Celý proces opravy je skončený vo chvíľke.

Nakoniec možno prezradiť ešte toľko, že budúcnosť patrí sidecaru z novej kvalitej hmoty i výrobe motoriek Jawa 500 OHC, s ktorými dosiaľ sa nové sidecary podrobovali skúškam vo zvlášť ťažkých terénnych podmienkach. Jawy s přívěsnými vozíkmi behali v tých najsilnejších mrazoch po zoranom, ako kameň zamrznutom poli. Pri všetkých týchto skúškach motorka i nový přívěsok obstáli na jedničku. Niet sporu o tom, že s takýmito výrobkami dobre pochodíme medzi motoristami i športovcami nielen u nás, ale aj v zahraničí.

Trpasličie rádio

Donedávna nám chybovalo malé bezanténové rádio. Hoci sa u nás vyrábali dobré rádioprijímače, a hoci výroba prichádzala stále s novými, zdokonalenými typmi, rádioprijímačmi, gramorádiami i televízormi, chybovalo nám malučké rádio, ktoré by si človek mohol vziať so sebou na nedeľný výlet, na dovolenku, do auta, i na služobné cesty.

Naša výroba, konštruktéri a vynálezci v snahe uspokojiť požiadavky pracujúcich prišli teraz s novinkou, bezanténovým rádioprijímačom, ktorý je taký malučký, že sa vprace do vrecka pánskeho kabáta.

Tento rádioprijímač nazvaný »Transistor« má rozmery 150x120x65 milimetrov. Je napojený na malú batériu a spotrebuje toľko prúdu ako malučká žiarovka z malej ručnej baterky.

S jeho sériovou výrobou sa začne v najbližších týždňoch. A tak naši pracujúci dostanú opäť jeden výrobok, ktorý sa v minulosti u nás nevyrábala a po ktorom v minulosti márne túžili.

— Perlou našej výroby nazývajú zde polurograf LP 55, ktorý má široké možnosti využiti, pracuje automaticky a je prý touhou všetch polarografických laboratórií.

Velkou pozornost u návštěvníků budí nový patent technika Gajdy, elektronkový regulační pH metr s dálkovým měřením.

Velmi zajímavé je pozorovat v provozu pokovovací agregát, jenž pokrývá předměty ve vakuovém zvonu dokonale vrstvičkou stříbra, nebo jiných kovů, které se prudkým rozžhavením mění v páry. Rovněž magnetická titrační míchačka soutěří se na sebe pozornost návštěvníků. A což teprve 400 W ultrazvukový generátor, který milionem kmitů za vteřinu rozechvívá vybrané křemenný krystal. Možno říci, že je to přímo ideální přístroj pro kuchařku. V jeho blízkosti se samy rozsvěčují žárovky i zářivky, dovede v několika minutách vytvořit z obyčejného vína či koňaku pochoutku, že se jí ani staré značky nevyrovnají, ničí bakterie, pasteurizuje mléko, rtuť a vodu dokonale mísí v jednolitou kapalinu. Právě v těchto dnech byla série těchto čarovných přístrojů vyexpedována do Latinské Ameriky.

Ve výstavní síni budou již brzy předváděny další naše laboratorní novinky: ultracentrifugy mající 200.000 otáček v minutě, přístroje na molekulární destilaci, na přenosné ultrazvuky a další.

Dost už těch křížáckých balonů!

»Svobodná Evropa« se v jednom kuse vychloubá, kolik a jakých posílá zase balonů s letáky nad naše území. Jak je známo, v lednu způsobil jeden takový záškodnický balon tragickou leteckou katastrofu u Levoče. V posledních dnech se stalo, že málem došlo k neštěstí též ve Vídni, kde dopadl jeden balon na trolejové vedení. Hlasy protestů, které zazněly proti vysílání balonů — nechávají však »svobodoevropské« zloviníky bez sluchu.

A přece se jejich letádkám — ať už s »programem« nebo bez »programu« — kdekdo vysmívá, ať do nich piší cokoli. Sami si to mohli už dávno ověřit. Ale balony jsou zároveň zákeřná hračka. A proto naši lidé rozhořčeně volají pachatele »křížácké« akce k odpovědnosti.

Dostali jsme otevřený dopis paní Marie Dvořákové, matky bývalé pracovnice »Svobodné Evropy«, který je rovněž nesen tónem odporu k balónkářům. V dopise píše paní Dvořáková:

Byla jsem 15. března na jihu, u Českých Budějovic. Přiletěly balony »Svobodné Evropy«. Byli při tom tři lidé, kteří začali křičet: »Jsou tady balony, pozor, aby na nás nedopadly!« Jeden dopadl na elektrické vedení, které poškodil. Neměli jsme několik dní světlo, až bylo vedení spraveno.

Myslela jsem, že už tam dostali rozum a nebudou na nás balony posílat. Ale jak jsem viděla na své vlastní oči, jde to dál.

Tak tedy, pane Hajdlere a Osuský, farářů kostela sv. Štěpána, Mnichov, kostel »Svobodné Evropy«, ať už to skončí, ta komedie!

Jak vím ze své zkušenosti, vy, pane doktore Hajdlere, znáte osobně pana kardinála Spellmana z Ameriky — též i já ho osobně znám, dokonce jsem s ním mluvila — a mohl byste zakročit, aby tomu byl už konec. (Tu možnost, abyste měl český kostel v Mnichově, jste také docílil Vy, byl jste přímo u papeže v Římě, abyste směl sloužit české mše v Německu.)

Jak by asi bylo Vašemu příteli, panu Pecháčkovy, kdyby mu balon zabil jeho ženu nebo dítě? Myslím, že by hledal represálie.

Je to třeba, zabít rodinám otce a děti? Dobře víte, co to je, že se takové zločiny přisně trestají.

Chtěla bych vědět, co asi přinese financování křížáckých balonů za zisk takovému panu Eugenu Hollmanovi. Ne-

stačí mu Rockefellerova společnost »Standard Oil Company New Jersey«? Anebo chce vydobýt zpátky ty jeho bývalé rafinerie Pražská Vacuum Oil Company v Kolíně nebo prodejní společnost Naftaspol v Praze?

To by si musel vyhrnout rukávy a pracovat sám, nikdo by tady k němu pracovat nešel.

Přýč s tím štváním a falešnou propagandou lži »Svobodné Evropy«. Nikdo tomu tady nevěří a poslouchat vás už nikoho nezajímá.

Mr. Eriksonn (Personale Chef), Mr. Renninger (Bulletin Chef), má dcera pracovala u vás 3 roky a nebyla schopna získat svůj byt. Teď se stěhuje do svého, krásnějšího bytu, než měla u vás, má svůj nábytek, všechno má své. Kdyby u vás pracovala ještě další 3 roky, tak by se na to nezmohla.

Nám se zde líbí, jsme spokojeni, svobodny, nikam na Pankrác nás nedali a nedají! Jsme svobodny jako každý československý občan, nikdo nám nic nedíktuje, jak jste tam říkali a říkáte.

Lituji ty uprchlíky, co tam ještě zůstali.

Co se týká mne, nemohu dost poděkovat panu prezidentovi, že jsme se mohli dostat domů. Doma je doma.

Marie Dvořáková,
bývalá D. P. z lágru Ludwigsburg,
Regensburg, Ulm, Mnichov, Murnau
a Ingolstadt,
Auf der Schanz 20/52 Zimmer

Utopili by se na lžici vody

Kdyby to šlo, utopili by se představitelé různých »exilových« skupinek navzájem na lžici vody. Vysvitá to opět z jednoho článku Heleny Koželuhové v mnichovské »Bohemii«. Uvedme o tom nejprve několik citátů:

Říká se právem, že emigrace je nemoc či spíše morální kocovina. Exilové začátečníci nestačili vyvalovat oči nad poměry v emigraci a začali ztrácet víru v mravní hodnoty svého národa. Člověk zbavený majetku a pozadí svého prostředí se na jedinou objeví v celé své nahotě a ošklivosti hodně nemilosrdného boje o chleba. A tak najednou poznáme pravdivost starého latinského přísloví, že je člověk člověkem vlkem. Těšili jsme se, že se setkáme v cizině se stejnými smýšlejšími, láskyplnými bratry, které bychom tak nutně potřebovali — a zatím potkáváme nedůvěřivé a nepřátelské soupeře a utlačitele. To je prudký šok, z kterého se mnohý nikdy nevzpamatuje.

Bijeme se, místo abychom si pomáhali. Jak je to možné, když jsme sem přišli s nejlepšími úmysly?

Jednou z nejhorších metel emigrace je její vzájemné udavačství. To se doma přece považovalo za doménu domovité a hluboce opovrženého. A přece slyšíme, že tady má každý uprchlík svou policejní či emigrační akta nabobtnalá do tlustospisů řadami nekonečných, nesmyslných udání. Kolika z nich byla tak zneuzpůsobena emigrace i existence?

Jsou to jen tři místa z celého článku, ale kolik je v nich shrnuto rysů, příznaků pro celý ten nevábný podnik, kterému někteří říkají »exil«, jiní »emigrace« — ale i ti, i oni se v něm rvou o privilegovaná místa? Mohlo by se na první pohled zdát, že pisatelka článku má nějaký opravdový zájem na zlepšení situace mezi zahraničními

»předáky«, že jí záleží na zlepšení osudu řadových utečenců i na ozdravení poměrů v »emigrantské« obci. Že měla k útěku nějaké čestné pohutky.

Ale není tomu tak, i když jednotlivá citovaná tvrzení — i další, která citována nejsou — jsou správná. Vyvolal je totiž tlak chvíle a zlobný hněv nad tím, že patří k skupince, jež byla ve vřavě prominentních tahanic odstrčena dozadu a zase by se ráda prorvala na výsluní. Proto ty výčitky, proto ty výlevy zklamání, proto ty otázky. Pro to — a pro nic jiného.

A tak dochází k tomu, že pisatelka článku odhaluje roušku z mnoha věcí, které by jistě nejraději také utajila, ale nemůže jinak, chce-li vyrazit z někomu svůj chlebiček.

Fakta jsou ovšem fakta, ať už byla přednesena z jakýchkoli pohnutek. A takových fakt, jakých je tu podáno jen několik ve stručném výběru, by bylo možno o poměrech v emigraci snést na kopy. Vždyť to ví každý, kdo tam jen chvíli pobýl.

Nikoho proto takováto svědectví nepřekvapují. Jen doplňují to, co jsme psali už dávno a co je veřejné tajemství mezi řadovými utečenci.

U nás se říkalo o lidech, kteří si dělali jen nejhorší: Nejraději by se utopili na lžici vody. Platí to o celé té kohortě prominentů, ať už patří ke které chcete skupince nebo skupině. Jsou v rozkladu — a jak se začínají ve světě vytvářet podmínky pro lepší soužití různých zemí a států i národů, tak se vzdalují jejich vyhlídky na válečnou srážku a tím i na opětný návrat do sedel, z nichž v roce 1948 vyletěli.

Pozbývají proto také stále více významu pro své vydržovatele. A jestliže se před tím prali, teď se budou přímo zuřivě kousat.

Článek »Bohemie« je toho novým důkazem. Ostatně, je o tom třeba ještě snad nějakých důkazů zlepšení situace mezi zahraničními

V. K.

Dnešní číslo »Hlasu domova« vychází jako prvé číslo čtrnáctideníku, jak jsme oznámili již minule. — »Hlas domova« vás bude i nadále informovat články, reportážemi a zprávami o životě ve vlasti. — Budeme přinášet nadále též záběry ze života navrátilců. — Čtete naše rubriky »Čtenáři nám piší«, »To nám napsali vaši kamarádi« a »Hledají se«. — Pomáhejte nám v pátrání po nezvěstných. — Děkuje se.

CULTURNÍHO ŽIVOTA V ČESKOSLOVENSKU

Upřímné slovo k přemýšlení

Česká kniha v prvním čtvrtletí

tošní rok připravila česká n-
stvi opravdu bohaté ediční plá-
zvlášť přijali čtenáři s nadše-
to, že snahou všech nakladatel-
ávajících krásnou literaturu je
plnit knihovny, zvláště čtenářů
e, která dorůstala po druhé svě-
lce; knihami našich klasiků a
a autorů z dob předmnichovské
y.

těchto knih už našla cestu
ří v právě uplynulém čtvrtletí.
třeba ani zdůrazňovat, že vět-
sho knih se neohýbala na knih-
ích pultech ani po dobu jedno-
e. Obrovský a dosud nevidaný
knihu svědčí o tom, jak roste
i kulturní úroveň našeho lidu.
š snad dnes rodinu, která by
svou vlastní, bohatou a umě-
ysoce hodnotnou knihovnu.

tedy knihy obohatily naše
y v prvních třech měsících le-
roku? V nakladatelství Česko-
ký spisovatel vyšly: F. Kubka:

Palečkův úsměv a pláč, M. Pujmanová:
Lidé na křižovatce, F. Šrámek: Listy
z fronty, F. X. Šalda: O umění, V+W:
Hry Osvozeného divadla I, I. Olbracht:
Hory a staletí, J. Havlíček: Helimadoc,
S. K. Neumann: Kniha erotiky, K. Polá-
ček: Michelup a motocykl, G. Včelič-
ka: Kavárna na hlavní třídě, Čapek-
Chod: Vilém Rozkoč, M. Majerová: Si-
réna, V. Vančura: Obrazy z dějin náro-
da českého, A. C. Nor: Bürkental

Z edice Státního nakladatelství krás-
né literatury uvádíme alespoň některé:
M. Majerová: Přehrada, J. Arbes: Sivo-
oký démon, J. Vrchlický: Hilarión,
Twardowski a Píseň o Vinetě, V. Hálek:
Povídky I, K. Čapek: Povídky, J. Otče-
nášek: Občan Brych.

Ostatní nakladatelství, jako Mladá
fronta, Práce, Melantrich, Naše vojsko,
Orbis a jiné, vydala: J. Glazarová:
Advent, R. Kláček: V hraničních horách,
A. Jirásek: Na Chlumku, Z. Čech až na
konec světa, B. Němcová: V zámku a
podzámčí, J. Wolkner: Výbor z díla,

Z. Winter: Mistr Kampanus, A. Zápo-
tocký: Rozbřesk.

Není zdaleka možno vyjmenovat ce-
lou knižní žně za první čtvrt roku. Jsou
to stovky knih měsíčně. Vždyť jenom
týdně ohlašují česká nakladatelství,
včetně nakladatelství technických a
odborných, v knižních novinkách na
padesát i více knih.

Ani překladová literatura není za-
nedbávána. Uvedme jen některé auto-
ry světových literatur, jejichž díla se
objevila letos na knižním trhu: H. Hei-
ne, J. Lindsay, N. L. Stevenson, N. Ma-
chiavelli, L. N. Tolstoj, J. N. Nestroy,
L. Feuchtwanger, V. Katajev, Th. Mann,
E. Zola, H. Marchwitza, A. S. Puškin,
M. Gorkij, J. Galsworthy, H. Sienkie-
wicz, W. Whitman, Fr. Schiller, W. Sha-
kespeare.

Ani tato řada není úplná. A do konce
roku vyjdou další stovky knih ruských,
německých, amerických, francouz-
ských, anglických, maďarských, pol-
ských a španělských klasiků. -st-

V poslední době mnozí exiloví vůdci
s »pohnutím«
sledují osudy uprchlíků. Mnozí z nich — a to je zajímavé —
se v poslední době viditelně obávají
o osudy uprchlíků. Avšak proč? Pro-
tože jich stále více pomýšlí na návrat
domů. A v tom vidí exiloví »generálo-
vé«
»nebezpečí pro uprchlíky«. Neřikají
ovšem otevřeně, co si myslí. Má to pro
ně výhody, avšak také nevýhody. Sou-
dím, že ve výhodě jsme my, jestliže
můžeme říkat otevřeně to, co si mys-
líme. Naše myšlenky totiž nejsou v roz-
poru s myšlením, ani se zájmy ná-
roda.

»Exiloví generálové«
tedy hovoří
o »nebezpečí«
pro uprchlíky. A nejen
o, také o něm píší. Dne 18. 2. 1956
uverejnil krajský list NEWYORSKÝ
DENÍK — který podléhá silně vlivu
studené války a váleč vřbec — článek,
nadepsaný »Nebezpečí pro uprchlíky«.
Autorovi tohoto článku, M. L. z Paříže,
je třeba přiznat, že si hodně troufl.
Nebojí se obviňovat Američany z toho,
že nepomáhají prostým uprchlíkům,
že nemají o ně zájem, že si mezi nimi
vybírají.

Říká, že uprchlíci jsou americkými
organizacemi rozděleni na »eligible«
a »ineligible«. Eligible jsou prý ti, kteří
jsou zapsáni v seznamech organizace
United States Escapee Program. Z čes-
koslovenských uprchlíků v Evropě jich
prý bylo asi kolem 1000 osob. Těch,
kteří jsou »ineligible«
je prý mnoho-
krát více a stále se hlásí další. Autor
článku nařká, že »ineligible«
jsou
chudáci, vydaní na milost a nemilost
osudu, t. j. bídě a strádání, při nej-
lepším však nejistotě z budoucnosti.
Nemají prý žádná práva ani na emi-
graci, ani na očacení, na potravinovou
pomoc, na léčení, prostě na nic.

A tu prý — slyšte — dochází také
ke křivdám! Kdo prý vybíral ty »eli-
gible«, bůh ví! Jak to, že ti, co jsou
»eligible«, nejsou »ineligible«, a ti co
jsou »ineligible«, nejsou »eligible«?

Autor článku uvádí pak své návrhy,
jak to všechno nejlépe odstranit. Prý
je zapotřebí o tom říci americkým se-
nátorům, aby nedovolili uprchlíkům
ubližovat, protože prý »oni«
jistě o tom
nevědí! Dále je třeba vydávat jen
asi dva až tři tisíce výtisků informač-
ního časopisu pro uprchlíky v Němec-
ku, Rakousku a Itálii — a vši bídě bude
konec.

Autor je zřejmě dobře informovaný
o životě uprchlíků. Nařká nad tím,
že jim nic nepomohou návštěvy »exi-
lových generálů«. Při jejich přilež-
losti dostanou nanejvýš lepší jídlo a
čistou deku. A prý pro tu obrovskou
většinu »ineligible«
uprchlíků je vůbec
zakázáno pracovat. Na to prý USEP

neplatí! Dokonce prý jsou známé pří-
pady, kdy americký ředitel hrozil
disciplinárně trestem, kteří se chtěli
o některého »ineligible«
uprchlíka po-
starat. Nemohlo se prý často dát ani
tém, kteří 5 roků nastavovali svoji
kúži za zájmy imperialistů, za dolary,
které jim však nepatřili, v Indočině.

Člověk by mohl říci, že M. L. z Pa-
říže, uhodil hřebík na hřebíček. Ale co
myslíte? Proč je tolik »ineligible«
uprchlíků a naproti tomu tak málo
»eligible«?

Víme, že zdaleka ne všichni uprchlí-
ci jsou nepřáteli našeho zřízení. Víme,
že mnoho mladých lidí chtělo uvidět
svět. Při odchodu z republiky však po-
rušili zákony. President republiky vy-
řídil v amnestii své pochopení pro
tyto lidi a dává jim možnost, aby se
vrátili domů. Je dána možnost i těm,
kteří byli svedeni k útěku nepřátel-
skou propagandou.

A zde jsme u toho »eligible«
a »ineligible«. Ne všichni uprchlíci byli
a jsou ochotni se stát agenty imperia-
listů, nástrojem teroru, špiónaže a di-
verse proti svému národu. A ti jsou
právě »ineligible«. Jsou a budou. Bu-
dou bez práv, bez práva na práci, bez
práva na život. Jsou odsouzení k tomu,
aby čekali, zda se jednou nenaskytne
příležitost obléknout mundur, lhotej-
no za americký, či SS, být hnán
s vražednou zbraní proti svým otcům,
bratrům, ženám, matkám a dětem...

V tom jsou dva rozdíly »nebezpečí«
pro uprchlíky. Nebezpečí, že se »exile«
— tento dolarový měsíc pro nejvyvo-
lenější a nejužitečnější »eligible«
ztra-
tí — protože nebude »vojska«, protože
proští uprchlíci odejdou domů ke svým
rodinám a vrátí se do náruče svého
národa, ke své práci — k ŽIVOTU.
— To je skutečné nebezpečí — ovšem
pro prominenty. A pak je druhé sku-
tečné nebezpečí — pro řadové uprch-
líky: že se totiž nechají zlákat sliby
prohnaných politiků — »exilových
generálů«
a budou ještě po jejich smrti
žít v životě a potloukat se v cizině, bez
všech nadějí.

»Generálové«
jsou proti vašemu ná-
vratu domů. Mají málo síly, aby v sobě
hledali odhodlání postavit se před
tvář národa a přiznat svoji vinu. Řídí
se heslem: »Koho chleba jíš — toho
píšeš zpívej!«
A tak jedí i zpívají.
Vám však nechávají pouze ten »zpěv«.
A tak přemýšlejte, porovnávejte svůj
osud v lágrech a bunkrech, bez na-
děje — s osudem těch, kteří byli svým
mladobudárci přivítáni, dobře ubyto-
váni a zaplacení.

Jsou odsouzení v »exilu«
zapadnout.
Ale vy máte možnost se vrátit a najít
nový život. A to stojí za to, věřte!

NOVÉ BRATISLAVSKÉ DIVADLO

niekoľkými mesiacmi vyšla som
aportáž do vtedy ešte nedosta-
bratislavského divadla. Stavba
páčila. Malé foyer, praktické
ekne, umelecky vyzdobené hla-
stáčacie javisko s prepadliskami
okou šachtou — vravia o ňom,
technicky najlepšie vybavené
dnej Európe — množstvo po-
ích vchodov pre hercov, bezvad-
elné zariadenie, účelné oblieka-
renách so skriňami a zrkadlami,
nská miestnosť pre hercov, pre
bufet a fajčiaren.

Dnes toto divadlo slúži bratislavským
pracujúcim pod názvom »Divadlo Pavla
Országha Hviezdoslava«. Má v ňom
sídlo bratislavská činohra, ktorá tu mi-
nulého roku úspešne zahájila zimnú
sezónu.

Prečo o tomto divadle píšem? Leži
sa azda v niečom od iných našich diva-
diel? Úprimne povedané — až na to,
že toto je ozaj čo najmodernejšie vy-
bavené — nie.

Za poslednej návštevy v Bratislave
poštalilo sa mi dostať listok na večné

vypredaných Schillerových »Zbojníkov«.
Vela známych mi závidelo. Dostať lis-
tok na »Zbojníkov«, ktorých prevedenie
sa bratislavským hercom viac ako vy-
darilo, je vzácnosťou. Hra ma plne
zaujala. Hereckými výkonmi, predne-
som i výpravou. Do samučkých de-
tailov sa mi páčila. Mária Kráľovičová
v úlohe Amálie, mladý slovenský ta-
lentovaný herec Karol Machata ako Ka-
rol Moor a Ctibor Filčík ako jeho brat
Franz podali obdivuhodné herecké vý-
kony. V. V.

jak to všechno nejlépe odstranit. Prý
je zapotřebí o tom říci americkým se-
nátorům, aby nedovolili uprchlíkům
ubližovat, protože prý »oni«
jistě o tom
nevědí! Dále je třeba vydávat jen
asi dva až tři tisíce výtisků informač-
ního časopisu pro uprchlíky v Němec-
ku, Rakousku a Itálii — a vši bídě bude
konec.

Autor je zřejmě dobře informovaný
o životě uprchlíků. Nařká nad tím,
že jim nic nepomohou návštěvy »exi-
lových generálů«. Při jejich přilež-
losti dostanou nanejvýš lepší jídlo a
čistou deku. A prý pro tu obrovskou
většinu »ineligible«
uprchlíků je vůbec
zakázáno pracovat. Na to prý USEP

Jsou odsouzení v »exilu«
zapadnout.
Ale vy máte možnost se vrátit a najít
nový život. A to stojí za to, věřte!

Zámok, v ktorom niet grófov

leko Bratislavy, v Rusovciach,
sa medzi staršími chalúpkami
mi, modernými vilkami, kaštieľ.
ark i záhrada sú obrovské. Roz-
sa na stovkách hektárov.
si patril tento zámok dakáému
»Majiteľa sa často menil.«
Lu-
v Rusovciach už roky žijú, ani
kých tých titulárov nepamätajú.
lno vedla — žil tam starý zá-
c, ktorý udržiaval celý ten veľ-
k, žili tu lokaji a služobníci a
m chodili, iba keď hostiny poria-
tedy od večera do rána frčali
ledinou panskej kočiare.
roku 1948 osirel rusovský zámok.
ho potom nastahovali sa sem
ľudia, ktorí sa v kaštieloch ne-

s obavami na túto cestu. Ako príjmu
na západe naše ľudové umenie?

Zo stránok zahraničnej tlače je zre-
mé, že zájazd zahájili úspešne. V Pa-
riži im prichystali pracujúci nadšené
ovácie.

A tak slovenské »devy«
parobci, deti
chudobných domkárov, ktorí v minu-
losti poznali iba biedu a hlad, vystupujú
v týchto dňoch pred pracujúcimi Fran-
cúzska, Belgicka i Holandska.

Rusovský zámok dočasne osirel. Je-
ho obyvatelia putujú západnou Euró-
pou, aby tam pracujúcim rozsievali ra-
dost a rozprávali svojimi tancami a
spevom o bohatosti našej rodnej kra-
jiny.

V. VAVROVÁ

vonu. Krátky čas pracoval tiež v uhel-
ných dolech a pak znovu na zemědě-
lské farmě. Asi rok byl zaměstnán
v prádelně v Newport Paguel a pak dě-
lal řidiče elektrické lokomotivy v ci-
helně ve Flettons Hostel. Prošel tam
tedy několika zaměstnáními.

Teprve o vánocích 1955 se dověděl
o možnosti návratu domů. Bývalá tou-
ha po dobrodružství už ho v té době
dávno přešla. A tak si zažádal o po-
volení k návratu do vlasti. Dostal je —
a teď je už doma. Má namířeno do ze-
mědělství.

Josef Pelikán (narozený 1926) se na-
rodil na Volyňsku jako syn rolníka a
živnostníka. V roce 1944 vstoupil do
čs. armády v SSSR. S ní přišel do Čes-
koslovenska a po demobilizaci hospoda-
řil se svými rodiči, kteří repatriovali,
na usedlosti v Srbsch (okres Horšovský
Týn). Z obav před trestem 3 měsíců za
nedovolenou porážku vešře odešel v ro-
ce 1949 do zahraničí, ještě se svým
strýcem Karlem Pelikánem, který je t.
č. v Kanadě.

Žil v různých západoněmeckých lág-
rech a pracoval jako dělník na stavbách
silnic kolem Ludwigsburgu. Na jaře
1955 dostal živnostenský list na koupi
a prodej železa, hadrů, ovoce a zeleni-
ny. Vlastnil 2 osobní vozy, ale obcho-
dy šly špatně. Ani daně platit nestačil.

Přijela s ním i jeho manželka Helena,
rozená Wenzlová, s níž se oženil v pro-
sinci 1950, a tři děti: Irena, Emilie a
Helena. Tak se skončilo nuzování, ke
kterému dal podnět neuvážený útek po
drobném prohřešku.

Petr Minařík (narozený 1931 v Rako-
vě, okres Čadca) se zatoulal až do
Afriky a Indočíny. Pochází z rodiny ze-
mědělského dělníka a od mládí praco-
val u sedláků. Po skončení války odešel
na Ostravsko jako brigádník. Pracoval
tam v různých dolech, ale dobrodružná
krev ho zlákala k pokusu o útek za hra-
nice. Byl zadržen a jako mladistvý vrá-
cen do Ostravy. Ale v září 1950 útek
opakoval a dostal se pak do západního
Německa. Žil v lágru Valka, kde se dal
naverbovat v listopadu téhož roku do
cizinecké legie. Prodělal v Africe pěší
výcvik a pak byl poslán do Indočíny.
V prosinci 1952 tam byl zajat lidově
osvobozenickou armádou a po uzavření
příměří v létě 1954 byl vyměněn v rám-
ci dohod o zajatcích. Sloužil pak až do
konce smluvní doby v Sidi-Bel-Abbes.
Potom pracoval jako pomocný děl-
ník v Dortoir u vysokých pecí, až do
návratu. O amnestii věděl již od léta
1955 z Hlasu domova, ale přece se ne-
mohl hned vrátit, protože byl vázán
smlouvou v legii. A pak si chtěl vydělat
na cestu, aby nepřijel jen tak. V únoru
t. r. zažádal o návrat na našem zastu-
pitelském úřadě — a už jí doma veliko-
noční mazance...

slavili velikonoce již doma

i lidmi, kteří prožili spokojené
noční svátky, je také celá řada
tílů, kteří v posledních dnech
li do vlasti. Radují se již spolu
i z chvil prožitých mezi svými,
vějí o svých těžkých zážitcích
iranici. Přinášíme opět několik
ích záběrů čerpaných z vyprá-
některých z navrátilců.

*
návrat svého manžela zatím čeká
: Eliška Gondeková, rozená Vaš-
á (narozená 1926 ve Slezské
ě), která přiletěla do vlasti
dýna se svou dcerkou Jeanettou.
háží z dělnické rodiny, vyučila se
vačkou v textilu. Po válce odjela
im snoubencem — dnešním svým
lem — do Bratislavy. Eduard
k uprchl v lednu do zahraničí a
k útěku též ji. Dostala se pak
ině a odtud po uzavření sňatku
ndýna. Nejprve tam byla zaměst-
jako pokojská v jednom blízkém
nu, pak byla ošetřovatelkou
dýnské nemocnici Grove Park.
se jí nevedlo špatně, přece se
ila ona i její manžel k návratu
sti. Její manžel čeká na vyřízení
ých peněžních záležitostí, vyplý-
h z uzavření pojištění v Anglii —
přijede také. Zatím tedy slavila
noce ještě neúplná rodina...

*
bert Schwarz (narozený 1927
i Brambach v Německu) není
ě navrátilcem v pravém smyslu
ale přece o něm píšeme, proto-
o případ ukazuje, že i lidé, kteří
zahraničí dlouho a byli též exis-
i zajištění, se vrací domů. Tou-

mřel, pracoval Herbert nadále jako ná-
strojař v Londýně.

Nyní již pracuje ve svém oboru ve
vlasti — v severních Čechách.

Spolu s Herbertem Schwarzem se
vrátila i jeho matka Elsa, rozená Opi-
tzová, německé národnosti. Tak se ro-
dina zčásti (dvě dcery žijí provdány
v Londýně) vrátila po dlouhých letech
tam, kam ji zavolal vnitřní hlas...

*
Kamil Žďárský (narozený 1930
v Praze) se učil stavebním zámeční-
kem, ale v únoru 1948 zatoužil po ně-
čem jiném. Vyřekl to tenkrát pokusem
o útek. Nepovedl se mu. Vrátil se k své
vinohradské firmě, ale v listopadu
1948 svůj pokus opakuoval. Podařilo se
mu přejít hranice a dostat se pak do
tábora v Hamburku, kde se přihlásil
k emigraci do Anglie.

Posledního února 1949 tam skutečně
odjel a pracoval pak jako zemědělský
dělník na různých farmách u Devon
County Agricultur Comitee, jak zněla
jeho smlouva. Od září 1951 byl osm
měsíců dozorcem v nemocnici v De-

Josef Pelikán (narozený 1926) se na-
rodil na Volyňsku jako syn rolníka a
živnostníka. V roce 1944 vstoupil do
čs. armády v SSSR. S ní přišel do Čes-
koslovenska a po demobilizaci hospoda-
řil se svými rodiči, kteří repatriovali,
na usedlosti v Srbsch (okres Horšovský
Týn). Z obav před trestem 3 měsíců za
nedovolenou porážku vešře odešel v ro-
ce 1949 do zahraničí, ještě se svým
strýcem Karlem Pelikánem, který je t.
č. v Kanadě.

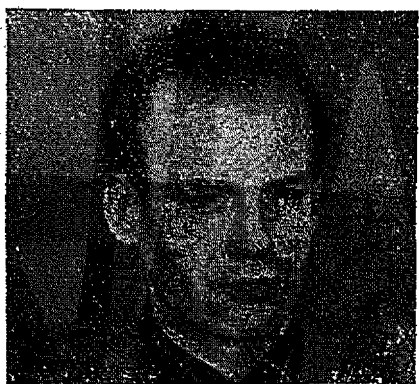
Petr Minařík (narozený 1931 v Rako-
vě, okres Čadca) se zatoulal až do
Afriky a Indočíny. Pochází z rodiny ze-
mědělského dělníka a od mládí praco-
val u sedláků. Po skončení války odešel
na Ostravsko jako brigádník. Pracoval
tam v různých dolech, ale dobrodružná
krev ho zlákala k pokusu o útek za hra-
nice. Byl zadržen a jako mladistvý vrá-
cen do Ostravy. Ale v září 1950 útek
opakoval a dostal se pak do západního
Německa. Žil v lágru Valka, kde se dal
naverbovat v listopadu téhož roku do
cizinecké legie. Prodělal v Africe pěší
výcvik a pak byl poslán do Indočíny.
V prosinci 1952 tam byl zajat lidově
osvobozenickou armádou a po uzavření
příměří v létě 1954 byl vyměněn v rám-
ci dohod o zajatcích. Sloužil pak až do
konce smluvní doby v Sidi-Bel-Abbes.
Potom pracoval jako pomocný děl-
ník v Dortoir u vysokých pecí, až do
návratu. O amnestii věděl již od léta
1955 z Hlasu domova, ale přece se ne-
mohl hned vrátit, protože byl vázán
smlouvou v legii. A pak si chtěl vydělat
na cestu, aby nepřijel jen tak. V únoru
t. r. zažádal o návrat na našem zastu-
pitelském úřadě — a už jí doma veliko-
noční mazance...

Judita E. Gondeková

Herbert Schwarz

Kamil Žďárský

Cesta jednání vede k míru

Jednání jako jediné správná metoda řešení mezinárodních problémů a úpravy vztahů mezi státy razi si vítězně cestu ve světě. Krach politiky z pozice síly — i když někde ještě straší v hlavách politiků — je zcela zřejmý.

Poté, co cestou jednání byly skončeny války v Koreji a Indočíně, urazily národy veliký kus cesty vpřed při probíhání myšlenky rozhovorů, myšlenky jednání. Problém vztahů mezi Jugoslavií a ostatními státy, jdoucími k socialismu, byl úspěšně vyřešen a na místo škodlivého napětí nastoupila plodná, přátelská spolupráce. Jednáním byla vyřešena rakouská otázka, která se ještě na berlínské konferenci v lednu—únoru 1954 zdála být — zásluhou J. F. Dullese — »neřešitelná«. Jednáním a vzájemnými ústupky byla vyřešena i otázka přijetí dalších 16 zemí do Organizace spojených národů. K řešení otevřených otázek touto cestou se dnes přistupuje stále častěji a se stále zřetelnějšími vyhlídkami na úspěch.

V březnu t. r. se cestou jednání dostalo nezávislosti dvěma africkým zemím — Tunisu a Maroku. Objevují se stále naléhavější tendence řešit tímto způsobem situaci v Malajsii i situaci v Alžírě. Nesmírný význam měla návštěva dánského ministerského předsedy a ministra zahraničí H. Ch. Hansena v Moskvě a příznivá úprava vztahů a budoucí spolupráce mezi Dánskem a Sovětským svazem, při čemž nesmíme za-

pomínat na to, že Dánsko je dosud členem Severoatlantického paktu a že dánské území chtějí a dosud chtějí američtí generálové využít jako odrazítko k útoku na Sovětský svaz. Dánové jsou dnes ovšem protichůdného názoru... Uspokojivě vyzněla i návštěva švédské vládní delegace v Moskvě; sovětsko-švédská jednání zahájí nové období ve vztazích mezi SSSR a Švédskem, období ještě širší spolupráce zejména na hospodářském poli.

Pozornost světového tisku je již nyní z valné části soustředěna na nastávající návštěvu sovětských státníků Bulganina a Chruščeva ve Velké Británii. Jak známo, dříve dosud v Anglii delegace sovětských energetických odborníků vedená G. M. Malenkovem, jejíž přijetí považují pozorovatelé za nejlepší příslib úspěchu jednání mezi britskými a sovětskými představiteli.

Velký význam spolupráce mezi oběma velmocemi — Sovětským svazem a V. Británií — se již ukázal na celé řadě otázek, zejména pak v průběhu ženevských konferencí z r. 1954 a z roku 1955. Lze doufat, že sovětsko-britské rozhovory nejen vyústí v rozšíření spolupráce obou velmocí v politické, hospodářské i kulturní oblasti, ale že vnesou kladné prvky i do projednávání otázky odzbrojení, o čemž v současné době jedná podvýbor komise OSN pro odzbrojení v Londýně.

S britské strany se zdůrazňuje jako hlavní cíl návštěvy sovětských stát-

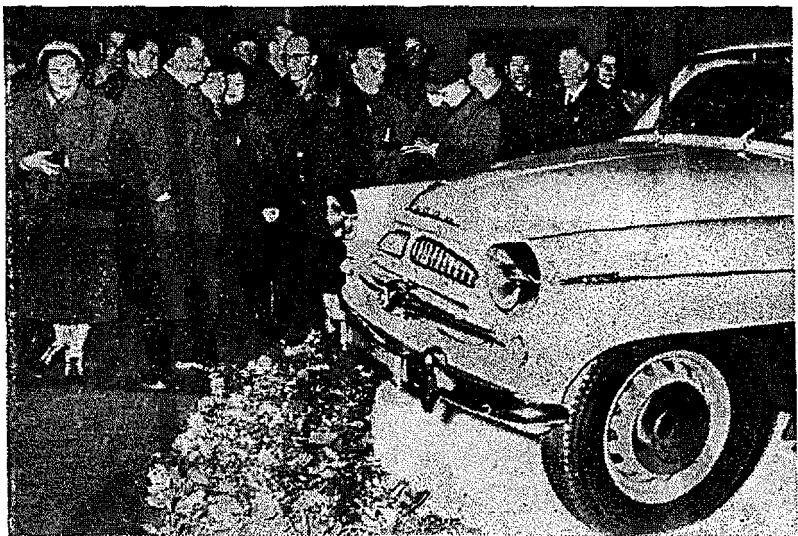
níků právě moment »vážných jednání«. To má nepochybně svůj význam.

Sovětsko-britské vztahy se v posledních dobách jasně zlepšily; příkladem toho není jen návštěva sovětských energetických pracovníků v Anglii, ale na příklad i projev britského velvyslance v Moskvě Haytera do sovětské televize.

Velký význam je nutno přikládat pokroku v upevňování spolupráce mezi Sovětským svazem a Francií. Také zde dochází k pozoruhodnému a nadějnému vývoji. Již 14. května přijedou do Moskvy k jednání se sovětskými představiteli ministerský předseda Guy Mollet a ministr zahraničí Christian Pineau. Vzhledem k tomu, že zejména v otázkách zahraniční politiky se v poslední době stanoviska obou velmocí sblížila, lze očekávat konkrétní a příznivé výsledky jednání. Ve svém projevu do moskevské televize řekl Maurice Dejean, velvyslanec Francie v SSSR, že »Francie a Sovětský svaz, spojující své úsilí s úsilím jiných přátelských zemí, mohou mnoho vykonat pro obnovení důvěry mezi národy, která je nutná k upevnění míru«.

Řešení otevřených otázek cestou jednání pomáhá likvidovat následky studené války a působí k nastolení všeobecné, přátelské mezinárodní spolupráce. A co hlavně: nutí nepřátele míru k ústupu, vyřazuje válku jako metodu řešení sporů. Myšlenka trvalého míru vítězně postupuje.

OTAKAR RYŠÁNEK

Vůz »Škoda 440« byl neustále obklopen kruhem diváků a zájemců na ve v Lipsku

Balonáři pokračují v provokacích

Přes všechna varování a diplomatické zákroky i přes zlou zkušenost, kterou přinesla srážka čs. dopravního letadla s balonem u Levoče — pokračují organizátoři balonových provokací ve vypouštění t. zv. letákových poselství. Dokonce se vychloubají, že svou akci ještě zvýší.

V minulých dnech byl v mosteckém okrese nalezen polyethylenový balon polštářového tvaru o rozměrech 3X5

metrů. Nesl velkou zátěž letáku. v Československém kraji byly přelety těchto životů nebezpečné balony. Bylo nalezeno přes 400 různých velikostí, zejména v Praze. Přelet větší skupiny balonů zpozorován v prostoru Litoměřic více než pětmetrově.

Původci provokací nadále po čs. suverenitu a bezohledně ohrožují bezpečnost ve vzdušném prostoru

HLEDAJÍ SE...

O velikonočních se říká, že to jsou svátky naděje. Prožívali jsme je v ovzduší, plném jarního slunce, úsměvné pohody a radostných vyhlídek do budoucnosti. Bylo však mezi námi ještě dost a dost těch, kteří v těchto dnech, symbolisujících příchod jara a nového života v probouzející se přírodě, soustřeďovali své tužby a naděje k jedinému cíli: aby se vrátili jejich drazí, kteří opustili svou vlast, aby se s nimi mohli radovat ze všeho toho, co nám náš život přináší. Jen na vás je, aby tato naděje nezůstala nesplněna.

Před sedmi lety opustil domov a rodiče Jaroslav Čermák, narozený 2. března 1927, poštovní zaměstnanec z Prahy. Od té doby jako by se země po něm slehla. Rodiče nemají jedinou zprávičku, nevědí vůbec o jeho pobytu, nemají tušení, co se s ním stalo. Jeho otec Antonín Čermák navštívil v těchto dnech sekretariát Výboru, přinesl několik fotografií svého syna a prosil nás: »Udělejte vše-

chno, co je ve vašich silách, aby se vrátil.«

Fotografie a na ní pozdrav, nic víc. To je všechno, co za osm let obdržela od svého bratra Josefa. Ježka, narozeného 29. ledna 1914, posledně bytem v Drahlíně, jeho sestra Josefa Petřiková. Šest let po odchodu do ciziny nedal o sobě vědět. V roce 1954 poslal z Casablanky v Maroku onu fotografii a pak se zase odmlčel. Sestra mu do Casablanky psala, ale dopis zůstal bez odpovědi.

Paní Josefa Petřiková se domnívá, že její bratr by jistě rád využil možnosti k návratu do republiky, že však pravděpodobně o této možnosti neví. Vyro-

zumívá jej o tom touto cestou a prosí všechny, kdo jejího bratra znají, aby mu vyřídili, že je doma očekáván.

V čísle 40. »Hlasu domova« jsme uveřejnili výzvu, v níž paní Pácalová z Jirkova u Chomutova hledala svého bratra. Doplnujeme ji dnes ještě v tom směru, že přinášíme jméno a poslední adresu hledaného a jeho fotografii. Adresa zní: Oldřich Staněk, 44 Howe Cres, Albert Pk, Victoria, Austrálie. Informace o návratu mu poskytnou naše zastupitelské úřady v Sydney a v Melbourne. Adresa je: Consulate General of the Czechoslovak Republic, 23 Kambala Road, Bellvue Hill, Sydney, Austrálie; druhá pak je: Consulate of the Czechoslovak Republic, »Stonhill« 34, Queens Road, Melbourne S. C. 2 — Austrálie.

Čtenáři nám píší...

Prohlašujeme je jeden po druhém, četné dopisy, které nám přináší pošta z blízkých i vzdálených zemí od vás, našich čtenářů. Jsme jim upřímně potěšeni, protože všechny mají pro »Hlas domova« ta nejupřímnější a nejsrdčejší slova, protože z velké většiny jich je vidět, že jejich pisatelé jsou na dobré cestě začít nový život a vrátit se tam, kde je místo nás všech — do vlasti.

Z mnoha dopisů, které jsme v posledních dnech obdrželi, vybíráme jich tentokrát pět, a to od čtenářů z nejrozličnějších zemí.

Tu touhu po domově si nemůžete představit

»Dostávám noviny pravidelně, za což vám velice děkuji — píše nám náš čtenář z Alžiru, který si přeje, abychom mu odpověděli pod značkou P. V. A. »Ani si nedovedete představit, jakou mám z toho radost« pokračuje. »To víte, že mě to hodně potěší, když si mohu přečíst něco českého. Utekl jsem z domova v srpnu 1948. To víte, bylo mi tehdy devatenáct let a touha po světě byla velká. Zůstal jsem nějakou dobu v západním Německu a ještě téhož roku jsem podepsal smlouvu na pět let do cizinecké legie. V Indočíně jsem onemocněl tuberkulózou. Já se tu nemám špatně, ale ta touha po domově, to si nedovedete ani představit.«

Už jsem měl vyřízený cestovní průkaz, který byl platný do konce ledna. Ale nemohl jsem se do té doby vrátit, neboť se zhoršilo moje zdraví. Ale teď jsem již schopný udělat tu cestu z Afriky do Československa. Již jsem psal do Prahy. Můj otec a moji sourozenci mi v každém dopise píší: »Přijed, přijed!«

Našemu čtenáři z Alžiru odpovídáme, že jsme již oznámili našemu zastupitelskému úřadu, aby mu jeho žádost vyřídil. Hlavní je, aby se nyní, až dostane doklady, snažil dostat do Prahy, kde případně další otázky, o nichž se ve svém dopise zmiňuje, si

vyřídí pak přímo na našem velvyslanectví.

Nebudu čekat ani jeden den

Z Austrálie nám napsal čtenář B. P. »Chtěl bych vám vyjádřit upřímný dík za zaslání »Hlasu domova«, na který se vždy těším. Rád ve svém dopise. »Obrázky krásných koutů naší vlasti mi vždy připomínají krásné chvíle v ní prožité. Velmi rád čtu o tom, jak se životní úroveň Československého lidu za posledních sedm let zvýšila. Po skončení mého kontraktu nebudu čekat ani jeden den a požádám o vystavení visa. Do té doby zatím na shledanou a redakci »Hlasu domova« přeji příjemné prožití svátků velikonočních.«

Čtenáři B. P. odpovídáme, aby o vystavení cestovního dokladu požádal náš zastupitelský úřad v Sydney nebo v Melbourne. Jejich adresu uvádíme v rubrice Hledají se... Současné mu sdělujeme, že loňského roku navštívil sekretariát Výboru jeho bratr, který tu tlumočil přání celé rodiny, aby se B. P. vrátil domů. Jistě mu rodiče o této návštěvě psali. Přejeme mu šťastnou cestu do republiky.

Píše nám starousedlík

Další dopis, který jsme obdrželi, je ze Spojených států amerických od starousedlíka J. D. Píše tu mezi jiným: »Z času na čas sa mi dostane do ruky váš časopis, který si velmi rád pře-

čítám. Som tu v Amerike skoro pol storočia. Vždy mňa zaujíma si prečítať, ako sa veci majú v ČSR. Pritom by som mal na vás malú otázku, za ktorú by som vám bol veľmi poďakný, keby ste ju odpovedali vo vašom časopise.« Krajana J. D. ďalej píše, že má v Kanadě synovce, který opustil republiku jako patnáctiletý. Vrátil by se, ale má obavy, zda by mohl studovat. V Kanadě studuje za velmi těžkých podmínek, poněvadž studium je spojené s velkými finančními náklady, na které si musí těžce vydělávat.

»Jeho rodiča,« pokračuje čtenář J. D. »sú na Slovensku, a ako viem z posledných listů, veľmi by sa tešili, keby sa vrátil domova do ČSR. Teda keby sa vrátil domov, kde skutočne je jeho miesto, bolo by mu dovolené skončiť jeho vyššie školy? Neďám vám v tomto dopise moju adresu, poněvadž FBI nás časom hľadá a týmto by som im možno dal príležitosť nás znovu navštíviť, čo si nepřejeme.«

Čtenáři J. D. odpovídáme, že právo na vzdělání je u nás zakotveno v ústavě a má je každý občan republiky, tedy i jeho synovec. Je ovšem třeba, aby pro vstup na vysokou školu měl ukončené vzdělání středoškolské. Kromě toho je možné studovat u nás jak střední školy, tak téměř všechny vysokosškolské obory v dálkovém nebo večerním studiu při zaměstnání. Veškeré studium je bezplatné.

Na domov nelze zapomenout

Ze západního Německa jsme dostali dopis od čtenářky, která nás žádá, abychom ji odpověděli pod jménem »Draga Javrovič«. Píše mezi jiným: »Už dlouho dostávám váš týdeník a velmi se mi líbí. Mnohokrát jsem četla, kolik lidí se vrátilo ze zahraničí domů. Je to pochopitelné. Neboť kaž-

dý, kdo se v Československu narodil a chodil do české školy, nemůže na domov zapomenout. Zdejší staronoví nacisté do nás jen ržijí, nadávají nám, zpívají veřejně hitlerovské písně a Sudeťáci nám neustále vyhrožují. Tak komu by se to zde mělo líbit? Čtenářka dále vypisuje podrobně celý svůj případ a uzavírá prosbou, kam se má se svou žádostí o návrat obrátit.

Čtenářce »Draga Javrovič« odpovídáme, že jsme obdrželi oba její dopisy. Pro velký nával korespondence a množství dotazů, které dostáváme, nestíháme je všechny urychleně vyřizovat. Bude nejlépe, když si okamžitě napíše na československou vojenskou misi v západním Berlíně, která je kompetentní pro vyřizování žádostí o návrat z Německé spolkové republiky. Ostatní dotazy ji zodpovíme v dopise. Adresa čs. vojenské mise je: Czechoslovak Military Mission to the Allied Control Council for Germany, Berlin Dahlem, Podbielski Allee 54.

Chtěl bych hlásat slovo pravdy

Z Kanady jsme obdrželi dopis od V. Š., který mimo jiné píše: »18. března 1956 jsem dostal do ruky »Hlas domova«. Po jeho přečtení jsem se rozhodl vám napsat. Pracuji už dva roky v jedné indické škole. Koncem března končím a chtěl bych jít studovat teologii. Bylo by mi možné vrátit se, až vystuduji jako kněz a učít slovo pravdy?«

Čtenáři V. Š. odpovídáme, že u nás se uznávají po příslušné nostrifikační zkoušce vesměs všechna studia, dosažená v cizině. Pokud jde o podrobnosti a o to, zda by v Československu mohl působit jako kněz, rozhoduje tyto otázky Státní úřad pro věci církevní, Praha-Vinohrady, Máchova 7. Bude nejlépe, když se tam obrátí dopisem a dostane odtud přímé informace.

šel práci ve svém oboru. Pracuji domácí krejčí pro módní závod, rodní podnik, Praha. Jak s prací s výdělkem jsem plně spokojen, ji si, aby i moji zaměstnavatel se mnou spokojeni. Budu se o to možné snažit.

Jsem zcela obyčejný člověk, abych dokázal něco, čím bych se naší vlasti odměnil za to, že mně přijala do své náruče. Vždy rád pracoval a dnes, když vím, práce je pro nás všechny, těším se ještě více. Lítnu každého, kdo užije možnosti vrátit se znovu do vlasti.

Krátce řečeno: jsem rád, že zase doma. Rodiče i sourozenci: mým návratem potěšeni. A dnes štěstí úplné. Poznal jsem děvče, s se máme velmi rádi, a přišli s si v oddávaci sni našeho místního rodního výboru řekneme své ano. nyní pochopíte, jak jsem šťasten jsem zase doma.«

Maminka děkuje...

Je jich hezká řádka těch dopisů tovaných od loňského června až do tošních březnových dnů, které po ně napsala sekretariátu Výboru šetiletá maminka Šteková z Jiřiny. naplněny slovy bolu a hoře, které živá mateřské srdce, když nev o osudech svého dítěte. Dva si paní Štekové odešly za hranice. a Václav. S druhým se už nikdy ne Padl v cizinecké legii.

Dopisy maminky Štekové jsou plněny opravdovou hlubokou lákterá je ochotna podstoupit jakou obět, nezastaví se před žádnou překou, jen aby zachránila své dítě šťastný, spokojený a klidný život.

Trí čtvrti roku trvala korespondence mezi sekretariátem Výboru a paní rovou. Konečně se ozval syn F A v těchto dnech přišel z Jiřiny k který šťastně uzavírá pohnutou kaplu života dvou lidí, matky a syna. I který přes svou stručnost je ze nejhezčí:

»Děkuji tímto srdečně za poměči, jež byla poskytnuta mému který se vrátil do své vlasti, do

Poslechněte si v Čs. rozhlasu Vysílání v českém a slovenském jazyce pro krajan v zahraničí:		
Středoevropský čas	Kc/s	Vlt
02.00—02.30	9.550	
"	9.670	
"	6.030	
02.30—03.30	9.670	
"	6.030	
04.30—05.00	9.670	
"	6.030	